

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)

11. marts 2020*

»Præjudiciel forelæggelse – det indre marked for elektricitet – direktiv 2009/72/EF – transmission af elektricitet – begrebet »transmissionssystemoperatør« – forordning (EF) nr. 714/2009 – samkøringslinje – transmissionslinje, der forbinder medlemsstaternes nationale transmissionssystemer – artikel 16, stk. 6 – anvendelsesområde – anvendelse af indtægter, der følger af tildeling af kapacitet på samkøringslinjer – virksomhed, der udelukkende driver en grænseoverskridende højspændingsledning, som sikrer sammenkobling af to nationale transmissionssystemer«

I sag C-454/18,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Förvaltningsrätten i Linköping (forvaltningsdomstolen i Linköping, Sverige) ved afgørelse af 5. juli 2018, indgået til Domstolen den 12. juli 2018, i sagen

Baltic Cable AB

mod

Energimarknadsinspektionen,

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, A. Prechal, Domstolens præsident, K. Lenaerts, som fungerende dommer i Tredje Afdeling, og dommerne L.S. Rossi, J. Malenovský (refererende dommer) og F. Biltgen,

generaladvokat: E. Tanchev,

justitssekretær: fuldmægtig C. Strömholm,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 20. juni 2019,

efter at der er afgivet indlæg af:

- Baltic Cable AB ved advokaterne M. Wårnsby, L. Hallberg og S. Andersson,
- Energimarknadsinspektionen ved G. Morén, C. Vendel Nylander, R. Thuresson og E. Vidlund, som befuldmægtigede,

* Processprog: svensk.

- den spanske regering først ved A. Rubio González, derefter ved L. Aguilera Ruiz, som befuldmægtiget,
- den finske regering ved S. Hartikainen, som befuldmægtiget,
- Europa-Parlamentet ved I. McDowell og A. Neergaard, som befuldmægtigede,
- Rådet for Den Europæiske Union ved A. Lo Monaco, J. Kneale og A. Norberg, som befuldmægtigede,
- Europa-Kommissionen ved O. Beynet og K. Simonsson, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 14. november 2019, afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen og gyldigheden af artikel 16, stk. 6, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 714/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1228/2003 (EUT 2009, L 211, s. 15).
- 2 Denne anmodning er indgivet i forbindelse med en tvist mellem Baltic Cable SD og Energimarknadsinspektionen (den nationale energimarkedsinspektion, Sverige, herefter »EI«) vedrørende anvendelse af indtægter fra tildeling af kapacitet til Baltic Cable for en grænseoverskridende højspændingsledning, der sikrer sammenkoblingen af de svenske og de tyske transmissionsnet.

Retsforskrifter

Direktiv 2009/72/EF

- 3 44. og 59. betragtning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ophævelse af direktiv 2003/54/EF (EUT 2009, L 211, s. 55) er affattet således:
 - »(44) [...] Etablering og vedligeholdelse af den nødvendige netinfrastruktur, herunder sammenkoblingskapacitet, bør bidrage til at sikre en stabil elektricitetsforsyning. Etablering og vedligeholdelse af den nødvendige netinfrastruktur, herunder sammenkoblingskapacitet og decentraliseret produktion af elektricitet, er vigtige elementer til at sikre en stabil elektricitetsforsyning.
- [...]
- (59) Det bør være et af hovedmålene med dette direktiv, at der etableres et egentligt indre marked for elektricitet via et net forbundet på [EU-]plan, og reguleringsspørgsmål vedrørende grænseoverskridende sammenkoblinger og regionale markeder bør derfor være en af de regulerende myndigheders hovedopgaver i givet fald i tæt samarbejde med agenturet.«
- 4 I overensstemmelse med artikel 1 i direktiv 2009/72 »fastsættes fælles regler for produktion, transmission, distribution og forsyning af elektricitet samt for forbrugerbeskyttelse med henblik på at forbedre og integrere konkurrencebaserede elektricitetsmarkeder i [Unionen]«.

5 Artikel 2 i direktiv 2009/72 bestemmer:

»I dette direktiv forstås ved:

[...]

3) »transmission«: transport af elektricitet via det sammenkoblede system for meget høj spænding og højspænding med henblik på levering af elektricitet til endelige kunder eller distributionsvirksomheder, men ikke forsyning

4) »transmissionssystemoperatør«: enhver fysisk eller juridisk person, der er ansvarlig for driften, vedligeholdelsen og om nødvendigt udbygningen af transmissionssystemet i et givet område samt i givet fald dets sammenkoblinger med andre systemer og for at sikre, at systemet på lang sigt kan tilfredsstille en rimelig efterspørgsel efter transmission af elektricitet

[...]

13) »samkøringslinje«: udstyr, der anvendes til at sammenkoble elektricitetssystemer.

[...]«

6 Følgende fremgår af direktivets artikel 12, litra a) og h):

»Hver transmissionssystemoperatør er ansvarlig for:

a) at sikre, at systemet til stadighed kan imødekomme rimelige krav om transmission af elektricitet, og på almindelige økonomiske vilkår drive, vedligeholde og udbygge sikre, pålidelige og effektive transmissionssystemer under behørig hensyntagen til miljøet

[...]

h) at inddrive overbelastningsafgifter og betalinger inden for rammerne af mekanismen for kompensation mellem transmissionssystemoperatørerne i overensstemmelse med artikel 13 i forordning [...] nr. 714/2009, at indrømme og forvalte tredjepartsadgang og at give begrundede redegørelser, når sådan adgang nægtes, hvilket overvåges af de nationale regulerende myndigheder [...]«

7 Artikel 13, stk. 4, i direktiv 2009/72 bestemmer:

»Hver uafhængig systemoperatør er ansvarlig for indrømmelse og forvaltning af tredjepartsadgang, herunder inddrivelse af afgifter for netadgang, overbelastningsafgifter og betalinger inden for rammerne af mekanismen for kompensation mellem transmissionssystemoperatørerne i overensstemmelse med artikel 13 i forordning [...] nr. 714/2009 samt for drift, vedligeholdelse og udbygning af transmissionssystemet og for gennem investeringsplanlægning at sikre, at systemet kan opfylde en rimelig efterspørgsel på lang sigt [...]«

8 Direktivets artikel 37, stk. 3 og 9, fastsætter:

»3. Når der er udpeget en uafhængig systemoperatør i medfør af artikel 13, varetager den regulerende myndighed, foruden de opgaver den er pålagt i henhold til denne artikels stk. 1, følgende opgaver:

[...]

f) [D]en overvåger anvendelsen af overbelastningsafgifter opkrævet af den uafhængige systemoperatør i overensstemmelse med artikel 16, stk. 6, i forordning [...] nr. 714/2009.

[...]

9. De regulerende myndigheder overvåger overbelastningsstyringen i de nationale elektricitetssystemer, herunder i samkøringslinjer, og gennemførelsen af reglerne for styring af overbelastning. Transmissionssystemoperatører eller markedsoperatører indsender med henblik på dette deres regler for styring af overbelastning, herunder kapacitetsfordeling, til de nationale regulerende myndigheder. Nationale regulerende myndigheder kan anmode om ændringer af disse regler.«

Forordning nr. 714/2009

9 21. og 24. betragtning til forordning nr. 714/2009 har følgende ordlyd:

»(21) Der bør være regler for anvendelsen af indtægter, der skyldes procedurer for håndtering af kapacitetsbegrænsninger, medmindre samkøringslinjens særlige art berettiger en undtagelse fra disse regler.«

[...]

(24) [...] Regulerende myndigheder har sammen med andre relevante myndigheder i medlemsstaterne en vigtig rolle at spille ved at bidrage til, at det indre marked for elektricitet er velfungerende.«

10 Forordningens artikel 1, litra a), har følgende ordlyd:

»Denne forordning har til formål at:

a) fastsætte fair regler for den grænseoverskridende handel med elektricitet, for dermed at øge konkurrencen på det indre marked for elektricitet under hensyntagen til de nationale og regionale markeders særlige kendetegn. Dette indebærer indførelsen af en kompensationsordning for grænseoverskridende strømme af elektricitet og opstilling af harmoniserede principper for transmissionsafgifter på tværs af grænserne og for fordeling af ledig kapacitet på samkøringslinjerne mellem de nationale transmissionssystemer.«

11 Forordningens artikel 2, stk. 1, bestemmer følgende:

»Definitionerne i artikel 2 i [direktiv 2009/72] gælder også for denne forordning med undtagelse af definitionen af »samkøringslinje«, der erstattes med følgende:

– »samkøringslinje«: transmissionslinje, som krydser eller spænder over en grænse mellem medlemsstater, og som forbinder medlemsstaternes nationale transmissionssystemer.«

12 Artikel 2, stk. 2, litra c), i forordning nr. 714/2009 definerer »kapacitetsbegrænsninger« som »en situation, hvor en samkøringslinje, der forbinder nationale transmissionsnet, på grund af kapacitetsmangel i samkøringslinjerne og/eller de pågældende nationale transmissionssystemer ikke har kapacitet til at overføre alle de fysiske strømme, som den internationale handel, der ønskes af markedsdeltagere, fører med sig«.

13 I henhold til denne forordnings artikel 2, stk. 2, litra g), er »ny samkøringslinje« defineret som samkøringslinje, som ikke er etableret senest den 4. august 2003.

14 Artikel 14, stk. 1 og 4, i forordning nr. 714/2009 fastsætter:

»1. Afgifter, der opkræves af netoperatørerne for adgang til net, skal være gennemsigtige, tage hensyn til behovet for netsikkerhed og afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger og anvendes uden forskelsbehandling. De må ikke være afstandsbestemte.

[...]

4. Fastsættelse af afgifterne for netadgang i henhold til denne artikel berører ikke afgifter på anmeldt eksport og anmeldt import i forbindelse med håndtering af kapacitetsbegrænsninger som omhandlet i artikel 16.«

15 Denne forordnings artikel 16 med overskriften »Almindelige principper for håndtering af kapacitetsbegrænsninger« bestemmer følgende:

»1. Problemer med kapacitetsbegrænsninger i nettet skal håndteres ved hjælp af ikke-diskriminerende markedsbaserede løsninger, der giver de berørte markedsdeltagere og transmissionssystemoperatører effektive økonomiske signaler. Problemer med kapacitetsbegrænsninger i nettet skal fortrinsvis løses ved hjælp af ikke-transaktionsbaserede metoder, dvs. metoder, der ikke indebærer et valg mellem de enkelte markedsdeltageres kontrakter.

2. Transaktionsindskrænkende procedurer må kun benyttes i nødstilfælde, hvor transmissionssystemoperatøren skal handle hurtigt, og hvor belastningsomfordeling eller modkøb ikke er mulige. Sådanne procedurer skal anvendes uden forskelsbehandling.

Bortset fra force majeure-tilfælde skal markedsdeltagere, der har fået tildelt kapacitet, have kompensation for enhver indskrænkning heraf.

3. Den størst mulige kapacitet på samkøringslinjerne og/eller de transmissionsnet, der er af betydning for grænseoverskridende strømme, skal stilles til rådighed for markedsdeltagerne under hensyntagen til standarderne for sikker netdrift.

4. Markedsdeltagerne meddeler i god tid forud for den relevante driftsperiode de pågældende transmissionssystemoperatører, om de har til hensigt at anvende den tildelte kapacitet. Tildelt kapacitet, der ikke udnyttes, skal tilbageføres til markedet på en åben, gennemsigtig måde uden forskelsbehandling.

5. Transmissionssystemoperatørerne skal, så vidt det er teknisk muligt, dirigere modsatrettede elektricitetsstrømmes kapacitetsbehov gennem den samkøringslinje, hvor der er kapacitetsproblemer, for at udnytte denne linjes kapacitet mest muligt. Transaktioner, der afhjælper kapacitetsbegrænsningerne, må aldrig afvises; der tages dog fuldt hensyn til netsikkerheden.

6. Indtægter fra tildeling af samkøringslinjer benyttes til følgende formål:

- a) sikring af, at den tildelte kapacitet står til rådighed og/eller
- b) bevarelse eller forøgelse af samkøringslinjernes kapacitet gennem netinvesteringer, især i nye samkøringslinjer.

Hvis indtægterne ikke kan benyttes effektivt til formålene i første afsnit, litra a) og/eller b), må de, med forbehold af de pågældende medlemsstaters regulerende myndigheders godkendelse, benyttes med et maksimumsbeløb, der fastsættes af disse regulerende myndigheder som en indtægt, der skal tages i betragtning af de regulerende myndigheder, når de skal godkende metoden for beregning af nettariffer og/eller for fastsættelsen af nettariffer.

Resten af indtægterne indsættes på en separat intern konto, indtil de kan benyttes til formålene i første afsnit, litra a) og/eller b). Den regulerende myndighed underretter agenturet om den godkendelse, der er omtalt i andet afsnit.«

16 Artikel 17, stk. 1 og 3, i forordning nr. 714/2009 har følgende ordlyd:

»1. Nye jævnstrømsforbindelser kan på anmodning midlertidigt indrømmes en undtagelse fra bestemmelserne i artikel 16, stk. 6, i denne forordning og artikel 9, 32 og artikel 37, stk. 6 og 10, i direktiv [2009/72] på følgende betingelser:

- a) [I]nvesteringen øger konkurrencen i elektricitetsforsyningen.
- b) [R]isikoen ved investeringen er så stor, at investeringen ikke ville finde sted, medmindre en undtagelse blev indrømmet.
- c) [S]amkøringslinjen skal være ejet af en fysisk eller juridisk person, der i det mindste hvad angår retlig form er adskilt fra de systemoperatører, i hvis systemer denne samkøringslinje vil blive opbygget.
- d) [D]er opkræves afgifter af brugerne af denne samkøringslinje.
- e) [S]iden den delvise åbning af markedet som omhandlet i artikel 19 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/92/EF af 19. december 1996 om fælles regler for det indre marked for elektricitet [(EFT 1997, L 27, s. 20)] er ingen del af kapital- eller driftsomkostningerne ved samkøringslinjen blevet dækket ind af de afgifter, der er modtaget for brug af de transmissions- eller distributionssystemer, som samkøringslinjen forbinder.
- f) [U]ndtagelsen må ikke skade konkurrencen eller det indre marked for elektricitets effektive funktion eller den effektive funktion af det regulerede system, som samkøringslinjen er forbundet med.

[...]

3. Stk. 1 finder også anvendelse i forbindelse med markante kapacitetsforøgelser i eksisterende samkøringslinjer.«

17 Bilag I til forordning nr. 714/2009 med overskriften »Retningslinjer for administration og fordeling af ledig overførselskapacitet på samkøringslinjerne mellem nationale systemer« fastsætter bl.a.:

»1.7. [...] TSO'erne (transmissionssystemoperatørerne) [må] ikke begrænse kapaciteten på samkøringslinjerne for at afhjælpe kapacitetsbegrænsningerne inden for deres eget systemområde, medmindre det sker af hensyn til ovennævnte forhold og den driftsmæssige sikkerhed [...]

[...]

2.1. Metoderne til håndtering af kapacitetsbegrænsninger skal være markedsbaserede for at lette en effektiv grænseoverskridende handel. Med dette for øje fordeles kapaciteten kun ved hjælp af eksplicite (kapacitet) eller implicite (kapacitet og energi) auktioner. De to metoder kan eksistere side om side på samme samkøringslinje. Ved foranstaltninger flere gange om dagen kan der benyttes kontinuerlig handel.

[...]

2.6. TSO'erne fastlægger en egnet struktur til fordeling af kapacitet mellem forskellige tidsrammer [...]

[...]

3.1. Fordeling af kapacitet i forbindelse med en samkøring skal koordineres og gennemføres af de involverede TSO'er ved anvendelse af fælles fordelingsprocedurer [...]

[...]

5.2. TSO'erne skal offentliggøre en generel beskrivelse af den metode til håndtering af kapacitetsbegrænsninger, der anvendes under forskellige omstændigheder for at maksimere den ledige kapacitet på markedet, og en generel ordning til beregning af kapaciteten på samkøringslinjerne for de forskellige tidsrammer baseret på de faktiske elektriske og fysiske forhold på nettet. Denne ordning skal kunne revideres af de berørte medlemsstaters regulerende myndigheder.«

18 Dette bilags punkt 6 med overskriften »Brug af indtægter fra kapacitetsbegrænsninger« er affattet således:

»[...]

6.3. Indtægterne fra kapacitetsbegrænsninger skal deles af de involverede TSO'er på grundlag af kriterier, som de involverede TSO'er er nået til enighed om, og som er revideret af de respektive regulerende myndigheder.

6.4. TSO'erne skal på forhånd tydeligt gøre rede for den brug, de agter at gøre af alle indtægter fra kapacitetsbegrænsninger, som de måtte oppebære, og for den faktiske brug af disse indtægter. De regulerende myndigheder skal efterprøve, at denne brug er i overensstemmelse med denne forordning og disse retningslinjer, og at de samlede indtægter fra kapacitetsbegrænsninger, der oppebæres i forbindelse med fordeling af kapacitet på samkøringslinjerne, anvendes til et eller flere af de tre formål, der er fastlagt i artikel 16, stk. 6, i denne forordning.

[...]

6.6. Brugen af indtægterne fra kapacitetsbegrænsningerne til investeringer med henblik på at bevare eller forøge kapaciteten på samkøringslinjerne bør forbeholdes særlige på forhånd fastlagte projekter, som bidrager til at afhjælpe de foreliggende relevante kapacitetsbegrænsninger, og som også kan gennemføres inden for et rimeligt tidsrum, navnlig hvad angår godkendelsesprocessen.«

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

19 Baltic Cable er et svensk selskab, der siden 1994 har ejet og drevet en elektrisk højspændingsledning, som sikrer sammenkoblingen af de svenske og de tyske elektricitetssystemer.

- 20 Ved afgørelse af 9. juni 2016 pålagde EI på grundlag af artikel 16, stk. 6, første afsnit, i forordning nr. 714/2009 Baltic Cable at indsætte sine flaskehalsindtægter, dvs. de indtægter, som selskabet havde oppebåret som følge af tildelingen af kapacitet til nævnte samkøringslinje i perioderne fra den 1. juli 2013 til den 30. juni 2014 og fra den 1. juli 2014 til den 30. juni 2015, på en separat intern konto, indtil det bliver muligt for selskabet at benytte indtægterne til at sikre, at den tildelte kapacitet står til rådighed, og/eller til at bevare eller forøge samkøringslinjernes kapacitet gennem systeminvesteringer, især i nye samkøringslinjer.
- 21 Ved afgørelse af 2. november 2017 afslog EI Baltic Cables anmodning, der var fremsat i henhold til artikel 16, stk. 6, andet afsnit, i forordning nr. 714/2009, om at kunne anvende de såkaldte flaskehalsindtægter som indtægter, som de regulerende myndigheder skal tage i betragtning ved godkendelsen af metoden for beregning af nettatariffer og/eller for fastsættelsen af nettatariffer.
- 22 Baltic Cable har anlagt sag til prøvelse af disse to afgørelser ved Förvaltningsrätten i Linköping (forvaltningsdomstolen i Linköping, Sverige). Virksomheden har principalt anført, at artikel 16 i forordning nr. 714/2009 udelukkende omhandler TSO'er som omhandlet i artikel 2, stk. 4, i direktiv 2009/72 og ikke virksomheder, der ligesom Baltic Cable udelukkende driver en samkøringslinje.
- 23 Baltic Cable har subsidiært gjort gældende, at artikel 16, stk. 6, i forordning nr. 714/2009 skal fortolkes således, at virksomheder, der udelukkende driver en samkøringslinje, frit efter eget ønske kan disponere over samtlige flaskehalsindtægter fra den samkøringslinje, som de har investeret i.
- 24 Under alle omstændigheder bør disse virksomheder kunne anvende deres flaskehalsindtægter i overensstemmelse med artikel 16, stk. 6, andet afsnit, i forordning nr. 714/2009.
- 25 Baltic Cable har endelig gjort gældende, at for så vidt som virksomhedens flaskehalsindtægter repræsenterer ca. 70% af dens indtægter, er afgørelserne fra EI, der er nævnt i nærværende doms præmis 20 og 21, i strid med ejendomsretten. De nævnte afgørelser tilsidesætter ligeledes proportionalitetsprincippet, idet de foretager et uforholdsmæssigt indgreb i Baltic Cables evne til at forfølge sine aktiviteter, og dermed har de skadet formålene om at bevare effektiviteten ved samkøringslinjernes kapacitet, som forfølges med forordning nr. 714/2009, selv om der findes mindre indgribende midler for at opnå de nævnte formål, idet de muligheder, som fremgår af denne forordnings artikel 16, stk. 6, andet afsnit, kan anvendes. De nævnte afgørelser tilsidesætter endelig princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, for så vidt som EI, idet den tidligere havde truffet afgørelser om indtægtsrammer for selskabet, havde accepteret den måde, hvorpå Baltic Cable agtede at anvende sine flaskehalsindtægter.
- 26 EI har anført, at artikel 16, stk. 6, i forordning nr. 714/2009 omhandler enhver person, som oppebærer flaskehalsindtægter, og at Baltic Cable dermed er underlagt denne bestemmelse med hensyn til anvendelsen af virksomhedens flaskehalsindtægter.
- 27 EI har subsidiært, for det tilfælde, at artikel 16, stk. 6, i forordning nr. 714/2009 udelukkende måtte finde anvendelse på TSO'er, gjort gældende, at Baltic Cable skal anses for en TSO.
- 28 EI har endvidere anført, at for så vidt som Baltic Cable ikke har kunder, som betaler netafgifter, er virksomheden ikke omfattet af de undtagelser, der er fastsat i artikel 16, stk. 6, andet afsnit, i forordning nr. 714/2009, og som indebærer en nedsættelse af de nævnte afgifter.
- 29 EI har anerkendt, at anvendelsen af artikel 16, stk. 6, i forordning nr. 714/2009 på Baltic Cable vil kunne have konsekvenser for virksomheden, som kan anses for uforholdsmæssige, men finder ikke, at denne omstændighed tillader en anvendelse contra legem af denne bestemmelse.

- 30 Den forelæggende ret er af den opfattelse, at anvendelsesområdet for artikel 16, stk. 6, i forordning nr. 714/2009, henset til bestemmelsens ordlyd, ikke er begrænset til kun at omfatte TSO'er, selv om den modsatte fortolkning ikke uden videre kan afvises.
- 31 Ifølge denne ret fremgår det desuden klart af artikel 16, stk. 6, første afsnit, litra a) og b), i forordning nr. 714/2009, at en virksomhed, der driver en samkøringslinje, ikke må anvende sine flaskehalsindtægter til at opnå afkast. En udvidende fortolkning af denne bestemmelse kan derimod tillade en anvendelse af disse indtægter til driften og vedligeholdelsen af denne samkøringslinje.
- 32 Den forelæggende ret er ikke desto mindre i tvivl om, hvorvidt artikel 16, stk. 6, andet afsnit, i forordning nr. 714/2009 gør det muligt for en national myndighed at tillade en virksomhed som Baltic Cable, som ikke har kunder, der betaler netafgifter, som kan nedsættes, at anvende sine flaskehalsindtægter til andre formål end dem, der er omhandlet i denne forordnings artikel 16, stk. 6, første afsnit.
- 33 Endelig ønsker den forelæggende ret oplyst for det tilfælde, at artikel 16, stk. 6, i forordning nr. 714/2009 finder anvendelse på en virksomhed som Baltic Cable, om denne bestemmelse er gyldig i forhold til proportionalitetsprincippet.
- 34 På denne baggrund har Förvaltningsrätten i Linköping (forvaltningsdomstolen i Linköping), da afgørelsen af den tvist, der verserer for denne ret, afhænger af spørgsmål om fortolkning og gyldighed af EU-retten, besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) Skal [...] artikel 16, stk. 6, i [forordning nr. 714/2009] anvendes i alle tilfælde, hvor en person opnår indtægter fra tildeling af samkøringslinjer, uanset den pågældendes forhold i øvrigt, eller skal denne bestemmelse udelukkende anvendes, når den, der oppebærer indtægterne, er [TSO] i henhold til definitionen i [...] artikel 2, nr. 4), i [direktiv 2009/72]?
- 2) Såfremt svaret på [det første spørgsmål] er, at [...] artikel 16, stk. 6, i [forordning nr. 714/2009] udelukkende skal anvendes på [TSO'er], er en virksomhed, der udelukkende driver en samkøringslinje, da [en TSO]?
- 3) Såfremt svaret på [det første eller det andet spørgsmål] medfører, at [...] artikel 16, stk. 6, i [forordning nr. 714/2009] skal anvendes på en virksomhed, der udelukkende driver en samkøringslinje, kan omkostninger til drift og vedligeholdelse af en samkøringslinje da i noget tilfælde anses for at udgøre netinvesteringer med henblik på bevarelse eller forøgelse af samkøringslinjens kapacitet som omhandlet i [denne forordnings] artikel 16, stk. 6, første afsnit, litra b)?
- 4) Såfremt svaret på [det første eller det andet spørgsmål] medfører, at [...] artikel 16, stk. 6, i [forordning nr. 714/2009] skal anvendes på en virksomhed, der udelukkende driver en samkøringslinje, kan den regulerende myndighed da i medfør af [...] artikel 16, stk. 6, andet afsnit, i [forordning nr. 714/2009] godkende, at en virksomhed, der udelukkende driver en samkøringslinje, som har metoder til at fastsætte tariffer, men som ikke har direkte betalende kunder med netafgifter (tariffer), der kan sænkes, anvender indtægter fra tildeling af samkøringslinjen til afkast eller, såfremt svaret på [det tredje spørgsmål] er benægtende, drift og vedligeholdelse?
- 5) Såfremt svaret på [det første eller det andet spørgsmål] medfører, at [...] artikel 16, stk. 6, i [forordning nr. 714/2009] skal anvendes på en virksomhed, der udelukkende driver en samkøringslinje, og svarene på [det tredje og det fjerde spørgsmål] enten medfører, at virksomheden ikke må anvende indtægter fra tildeling af samkøringslinjen til drift og vedligeholdelse eller afkast, eller at virksomheden må anvende sådanne indtægter til drift og

vedligeholdelse, men ikke til afkast, er anvendelse af [...] artikel 16, stk. 6, i [forordning nr. 714/2009] på en virksomhed, der udelukkende driver en samkøringslinje, da i strid med det EU-retlige proportionalitetsprincip eller med noget andet gældende princip?»

Om de præjudicielle spørgsmål

Om det første og det andet spørgsmål

- 35 Med det første og det andet spørgsmål, som skal behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 16, stk. 6, i forordning nr. 714/2009 skal fortolkes således, at den finder anvendelse på en virksomhed, der alene driver en grænseoverskridende samkøringslinje.
- 36 Artikel 16, stk. 6, første afsnit, i forordning nr. 714/2009 fastsætter, at flaskehalsindtægter benyttes til sikring af, at den tildelte kapacitet står til rådighed og/eller til bevarelse eller forøgelse af samkøringslinjernes kapacitet gennem netinvesteringer, især i nye samkøringslinjer.
- 37 Da denne bestemmelse ikke præciserer de personer, der er underlagt en sådan forpligtelse, skal der ved fortolkningen af nævnte bestemmelse tages hensyn til den sammenhæng, hvori bestemmelsen indgår, og de mål, der forfølges med den ordning, som den udgør en del af (jf. i denne retning dom af 7.6.2005, VEMW m.fl., C-17/03, EU:C:2005:362, præmis 41 og den deri nævnte retspraksis).
- 38 Hvad angår den sammenhæng, hvori artikel 16, stk. 6, i forordning nr. 714/2009 indgår, skal det bemærkes, at næsten alle bestemmelserne i denne forordnings artikel 16, herunder stk. 1, der med sit generelle indhold introducerer alle bestemmelserne i denne artikel 16, udtrykkeligt henviser til TSO'er, idet bestemmelsen fremhæver de forskellige opgaver, som TSO'erne skal påtage sig i forbindelse med håndteringen af kapacitetsbegrænsninger, hvorved dette udtryk, som det fremgår af artikel 2, stk. 2, litra c), i forordning nr. 714/2009, kun vedrører situationer, der er forbundet med en samkøringslinje som defineret i denne forordnings artikel 2, stk. 1.
- 39 Ordlyden af artikel 16, stk. 6, i forordning nr. 714/2009 angiver på ingen måde, at denne bestemmelse skulle være undtaget fra den sædvanlige opbygning af nævnte artikel 16. Det følger heraf, at bestemmelsen kun vedrører TSO'er.
- 40 Denne fortolkning understøttes af bilag I til forordning nr. 714/2009 med overskriften »Retningslinjer for administration og fordeling af ledig overførselskapacitet på samkøringslinjerne mellem nationale systemer«, hvis bestemmelser systematisk henviser til TSO'er. Navnlig bestemmer punkt 1.7 i dette bilag således, at TSO'erne ikke må begrænse kapaciteten på samkøringslinjerne for at afhjælpe kapacitetsbegrænsningerne inden for deres eget systemområde, mens punkt 5.2 i nævnte bilag fastsætter, at TSO'erne skal offentliggøre en generel beskrivelse af den metode til håndtering af kapacitetsbegrænsninger, der anvendes under forskellige omstændigheder for at maksimere den ledige kapacitet på markedet, og en generel ordning til beregning af kapaciteten på samkøringslinjerne for de forskellige tidsrammer. Det fremgår ligeledes af punkt 1.7, 2.6 og 3.1 i samme bilag, at TSO'erne har ansvaret for tildeling af kapacitet til samkøringslinjerne.
- 41 Heraf følger, som det i øvrigt bekræftes i artikel 12, litra h), artikel 13, stk. 4, og artikel 37, stk. 3, litra f), i direktiv 2009/72, at flaskehalsindtægter opkræves af TSO'erne, som er forpligtet til at anvende dem i overensstemmelse med artikel 16, stk. 6, i forordning nr. 714/2009.
- 42 Under disse omstændigheder skal det undersøges, om begrebet TSO som omhandlet i forordning nr. 714/2009 er udstrakt til virksomheder, som udelukkende driver en samkøringslinje.

- 43 I denne henseende bemærkes vedrørende i første omgang begrebet samkøringslinje, at dette i artikel 2, stk. 1, i forordning nr. 714/2009 defineres som en »transmissionslinje«, som forbinder »medlemsstaternes nationale transmissionssystemer«. Heraf følger, at hvad angår transmission af elektricitet sonderer forordningen mellem en samkøringslinje og et system, idet førstnævnte ikke er et transmissionssystem, men en transmissionslinje.
- 44 Dernæst er en TSO i henhold til artikel 2, stk. 4, i direktiv 2009/72, som i medfør af artikel 2, stk. 1, i forordning nr. 714/2009 også gælder for denne forordning, enhver fysisk eller juridisk person, der er ansvarlig for driften, vedligeholdelsen og om nødvendigt udbygningen af transmissionssystemet i et givet område samt i givet fald dets sammenkoblinger med andre systemer og for at sikre, at systemet på lang sigt kan tilfredsstille en rimelig efterspørgsel efter transmission af elektricitet.
- 45 Heraf følger, at begrebet TSO omfatter en person, der er ansvarlig for bl.a. driften og vedligeholdelsen af ikke kun transmissionssystemet, men også i givet fald af en eller flere samkøringslinjer.
- 46 Endelig synes det, henset til ordlyden af artikel 2, stk. 4, i direktiv 2009/72, at forholde sig således, at EU-lovgiver ikke udtrykkeligt har forudset den situation, hvor en TSO udelukkende driver en »transmissionslinje«, og dermed bl.a. en samkøringslinje. Der er intet, der giver anledning til at antage, at EU-lovgiver har haft til hensigt at udelukke en erhvervsdrivende, der udelukkende driver og vedligeholder en eller flere samkøringslinjer, fra begrebet TSO som omhandlet i denne bestemmelse og i forordning nr. 714/2009.
- 47 Det skal således først bemærkes, at definitionen af TSO, som er anført i nærværende doms præmis 44, fokuserer på den berørte persons ansvar med hensyn til driften, vedligeholdelsen og om nødvendigt udbygningen af den infrastruktur, der gør det muligt at transportere elektricitet, uden at det er fornødent, at denne infrastruktur udgør et »system« eller en »linje«.
- 48 Dernæst bestemmer artikel 17 i forordning nr. 714/2009, som fastsætter en undtagelse fra denne forordnings artikel 16, stk. 6, for nye samkøringslinjer, i stk. 1, litra c), at den omhandlede samkøringslinje for at blive indrømmet denne undtagelse skal være ejet af en fysisk eller juridisk person, der ikke er de TSO'er, i hvis systemer denne samkøringslinje vil blive opbygget. Det fremgår af forarbejderne til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1228/2003 af 26. juni 2003 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling (EUT 2003, L 176, s. 1), der blev ophævet og erstattet af forordning nr. 714/2009, navnlig begrundelsen for det ændrede forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling (KOM(2002) 304 endelig), at denne bestemmelse omfatter de samkøringslinjer, for hvilke investorerne ikke kan medregne gebyrer, der pålægges for anvendelsen af systemer, der er forbundet med samkøringslinjer.
- 49 Det følger heraf, at EU-lovgiver nødvendigvis har taget udgangspunkt i den forudsætning, at virksomheder, der udelukkende driver en samkøringslinje, henhører under anvendelsesområdet for artikel 16, stk. 6, i forordning nr. 714/2009.
- 50 Endelig indgår den aktivitet, der er begrænset til at drive og vedligeholde en samkøringslinje, i den grænseoverskridende elektricitetsudveksling og kan således øge konkurrencen på det indre marked for elektricitet. Følgelig vil en udelukkelse af en sådan aktivitet fra begrebet TSO være i strid med formålet med forordning nr. 714/2009, som det er defineret i forordningens artikel 1, litra a).
- 51 Det følger heraf, at begrebet TSO som omhandlet i forordning nr. 714/2009 er udstrakt til virksomheder, som udelukkende driver en grænseoverskridende samkøringslinje.
- 52 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det første og det andet spørgsmål besvares med, at artikel 16, stk. 6, i forordning nr. 714/2009 skal fortolkes således, at den finder anvendelse på en virksomhed, der udelukkende driver en grænseoverskridende samkøringslinje.

Om det tredje spørgsmål

- 53 Den forelæggende ret ønsker med det tredje spørgsmål nærmere bestemt oplyst, om artikel 16, stk. 6, i forordning nr. 714/2009 skal fortolkes således, at når en TSO udelukkende driver en grænseoverskridende samkøringslinje, kan omkostninger til drift og vedligeholdelse af denne samkøringslinje anses for at udgøre netinvesteringer med henblik på bevarelse eller forøgelse af samkøringslinjens kapacitet som omhandlet i forordningens artikel 16, stk. 6, første afsnit, litra b).
- 54 Det skal indledningsvis bemærkes, som det fremgår af overskriften til artikel 16 i forordning nr. 714/2009, at bestemmelserne i denne artikel indfører et regelsæt forbundet med håndteringen af kapacitetsbegrænsninger.
- 55 Begrebet »kapacitetsbegrænsninger« er defineret i artikel 2, stk. 2, litra c), i forordning nr. 714/2009 som en situation, der følger af kapacitetsmangel i samkøringslinjerne og/eller de pågældende nationale transmissionssystemer.
- 56 I denne forbindelse regulerer artikel 16, stk. 6, i forordning nr. 714/2009 »indtægter fra tildeling af samkøringslinjer«.
- 57 Som det fremgår af artikel 1, litra a), i forordning nr. 714/2009, er nævnte tildeling af kapacitet på samkøringslinjerne genstand for harmoniserede principper, som skal gøre det muligt at fastsætte fair regler for den grænseoverskridende handel med elektricitet, for dermed at øge konkurrencen på det indre marked for elektricitet. I medfør af punkt 2.1 i bilag I til denne forordning foretages denne tildeling ved hjælp af auktioner.
- 58 Det følger af en samlet læsning af de bestemmelser, der er nævnt i nærværende doms præmis 54-57, at jo mindre den ledige kapacitet i den omhandlede samkøringslinje er tilstrækkelig i forhold til efterspørgslen, jo vigtigere kan de indtægter, som er omhandlet i artikel 16, stk. 6, i forordning nr. 714/2009, vise sig at være for den berørte TSO. Som generaladvokaten har anført i punkt 43 i forslaget til afgørelse, har TSO'erne dermed i princippet ikke noget økonomisk incitament til at reducere kapacitetsbegrænsningerne.
- 59 Med henblik på at reducere eller i det mindste hæmme kapacitetsbegrænsningerne bestemmer artikel 16, stk. 6, første afsnit, i forordning nr. 714/2009, at disse indtægter i henhold til bestemmelsens litra a) skal benyttes til sikring af, at den tildelte kapacitet står til rådighed og/eller, i henhold til bestemmelsens litra b), bevarelse eller forøgelse af samkøringslinjernes kapacitet gennem netinvesteringer, især i nye samkøringslinjer.
- 60 I det foreliggende tilfælde har den forelæggende ret mere specifikt ønsket oplysninger om rækkevidden af artikel 16, stk. 6, første afsnit, litra b), i forordning nr. 714/2009.
- 61 Som det følger af denne bestemmelses ordlyd, har EU-lovgiver fremhævet nødvendigheden af, at de i denne bestemmelse omhandlede indtægter, herunder de indtægter, der skal anvendes til vedligeholdelse af eksisterende samkøringslinjer, henhører under en »investering«, det være sig en investering, som sikrer forøgelse af samkøringslinjernes kapacitet, eller en investering med henblik på bevarelse af disse samkøringslinjer. I denne henseende bestemmer punkt 6.6 i bilag I til forordning nr. 714/2009, at brugen af indtægterne fra kapacitetsbegrænsningerne til sådanne investeringer bør forbeholdes særlige på forhånd fastlagte projekter, som bidrager til at afhjælpe de foreliggende relevante kapacitetsbegrænsninger, og som også kan gennemføres inden for et rimeligt tidsrum, navnlig hvad angår godkendelsesprocessen.
- 62 Udgifter til drift og vedligeholdelse af en samkøringslinje, som ikke udgør en sådan investering, kan dermed ikke henhøre under anvendelsesområdet for artikel 16, stk. 6, første afsnit, litra b), i forordning nr. 714/2009.

63 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det tredje spørgsmål besvares med, at artikel 16, stk. 6, første afsnit, litra b), i forordning nr. 714/2009 skal fortolkes således, at når en TSO udelukkende driver en grænseoverskridende samkøringslinje, kan den pågældendes udgifter til drift og vedligeholdelse af denne samkøringslinje ikke anses for at udgøre netinvesteringer med henblik på bevarelse eller forøgelse af samkøringslinjens kapacitet.

Om det fjerde spørgsmål

64 Den forelæggende ret ønsker med det fjerde spørgsmål nærmere bestemt oplyst, om artikel 16, stk. 6, andet afsnit, i forordning nr. 714/2009 skal fortolkes således, at når de nationale regulerende myndigheder anvender denne bestemmelse på en TSO, der udelukkende driver en grænseoverskridende samkøringslinje, kan disse myndigheder tillade en sådan TSO at anvende sine flaskehalsindtægter til at opnå afkast eller til driften og vedligeholdelsen af den nævnte samkøringslinje.

65 Det fremgår af artikel 16, stk. 6, andet afsnit, i forordning nr. 714/2009, at de flaskehalsindtægter, der ikke kan benyttes effektivt til sikring af, at den tildelte kapacitet står til rådighed og/eller bevarelse eller forøgelse af samkøringslinjernes kapacitet gennem netinvesteringer, især i nye samkøringslinjer, med forbehold af de pågældende medlemsstaters regulerende myndigheders godkendelse, må benyttes med et maksimumsbeløb, der fastsættes af de nævnte myndigheder som en indtægt, der skal tages i betragtning af de regulerende myndigheder, når de skal godkende metoden for beregning af nettatariffer og/eller for fastsættelsen af nettatariffer.

66 Det skal i denne henseende indledningsvis bemærkes, således som det fremgår af selve ordlyden af artikel 16, stk. 6, første afsnit, litra b), i forordning nr. 714/2009, at de TSO'er, der i modsætning til de TSO'er, som udelukkende driver en samkøringslinje, både driver en samkøringslinje og et transmissionssystem, ikke blot har mulighed for at investere i denne samkøringslinje og/eller nye samkøringslinjer, men også i selve transmissionssystemet, idet, som begrebet kapacitetsbegrænsning som defineret i artikel 2, stk. 2, litra c), i forordning nr. 714/2009 indebærer, dette system kan være årsagen til kapacitetsbegrænsningsproblemer som følge af manglende kapacitet.

67 Til forskel fra TSO'er, der udelukkende driver en samkøringslinje, oppebærer en TSO, der ligeledes driver et transmissionssystem, endvidere afgifter for netadgang i henhold til artikel 14 i forordning nr. 714/2009, hvilke afgifter sætter den pågældende TSO i stand til at dække de omkostninger til drift og vedligeholdelse af samkøringslinjen, som den pågældende skal afholde, som det fremgår af artikel 17, stk. 1, litra e), i forordning nr. 714/2009. Disse afgifter giver desuden de TSO'er, som oppebærer dem, mulighed for at udøve deres virksomhed med henblik på at opnå afkast.

68 Endelig tillader artikel 16, stk. 6, andet afsnit, i forordning nr. 714/2009 under visse betingelser TSO'erne at benytte deres flaskehalsindtægter til at nedsætte afgifterne for netadgang. Eftersom TSO'er, som udelukkende driver en samkøringslinje, ikke driver et transmissionssystem og dermed ikke oppebærer sådanne afgifter, kan de ikke benytte deres flaskehalsindtægter til de formål, der fremgår af artikel 16, stk. 6, andet afsnit, i forordning nr. 714/2009.

69 For at drage konsekvenserne af de forskelle, der er redegjort for i nærværende doms præmis 66-68, skal der for det første tages hensyn til artikel 16, stk. 1, i forordning nr. 714/2009, hvoraf bl.a. fremgår, at problemer med kapacitetsbegrænsninger i nettet skal håndteres ved hjælp af »ikke-diskriminerende [...] løsninger«. Den nævnte bestemmelse afspejler det generelle princip om ikke-forskelsbehandling, som nu er fastsat i artikel 21 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.

- 70 Følgelig skal artikel 16, stk. 6, i forordning nr. 714/2009 fortolkes ud fra denne artikels stk. 1 og det nævnte princip for i forbindelse med anvendelsen af nævnte stk. 6 at sikre, at de TSO'er, der udelukkende driver en samkøringslinje, ikke bliver udsat for forskelsbehandling i forhold til de TSO'er, der i tillæg hertil også driver et transmissionssystem.
- 71 For det andet skal det bemærkes, at artikel 16, stk. 6, i forordning nr. 714/2009 skal fortolkes i lyset af 21. betragtning til denne forordning, hvoraf det fremgår, at det er tilladt at fravige reglerne om anvendelse af flaskehalsindtægter, hvis samkøringslinjens særlige art berettiger til det.
- 72 I denne henseende tillader artikel 17 i forordning nr. 714/2009, at nye samkøringslinjer indrømmes en undtagelse fra denne forordnings artikel 16, stk. 6, under overholdelse af flere specifikke betingelser, herunder den betingelse, der er fastsat i nævnte forordnings artikel 17, stk. 1, litra c), om, at den omhandlede samkøringslinje skal være ejet af en fysisk eller juridisk person, der ikke er de TSO'er, i hvis systemer denne samkøringslinje vil blive opbygget.
- 73 EU-lovgiver har hvad angår nye samkøringslinjer dermed til hensigt at forenkle de forpligtelser, der følger af artikel 16, stk. 6, første afsnit, litra b), i forordning nr. 714/2009, navnlig i det tilfælde, hvor en samkøringslinje drives af en anden TSO end den TSO, der driver de net, som er forbundet via denne samkøringslinje.
- 74 Desuden indebærer artikel 17, stk. 3, i forordning nr. 714/2009, i medfør af hvilken denne artikels stk. 1 også finder anvendelse i forbindelse med markante kapacitetsforøgelser i eksisterende samkøringslinjer, at den omstændighed, at den omhandlede samkøringslinje ejes af en anden TSO end de TSO'er, der driver de net, som er forbundet via denne samkøringslinje, også er relevant for, at der kan indrømmes den i denne forordnings artikel 16, stk. 6, fastsatte undtagelse vedrørende anvendelsen af flaskehalsindtægter fra eksisterende samkøringslinjer.
- 75 For det tredje kræver artikel 16, stk. 1, i forordning nr. 714/2009, at problemer med kapacitetsbegrænsninger skal håndteres ved hjælp af »markedsbaserede« løsninger.
- 76 Artikel 12, litra a), i direktiv 2009/72 bestemmer bl.a., at hver TSO skal kunne drive sin virksomhed »på almindelige økonomiske vilkår«.
- 77 De forskelle, der er anført i nærværende doms præmis 66-68, mellem en TSO, som både driver et transmissionssystem og en samkøringslinje, og en TSO, som udelukkende driver en samkøringslinje, kan efter deres art netop anbringe de TSO'er, som henhører under den sidstnævnte kategori, i en situation, hvor de flaskehalsindtægter, som de oppebærer, ikke – som det er fastsat i artikel 16, stk. 6, andet afsnit, i forordning nr. 714/2009 – kan benyttes effektivt til formålene i første afsnit, litra a) og/eller b), i dette stk. 6, for så vidt som allokeringen af samtlige disse afgifter til disse formål vil medføre, at de nævnte TSO'er vil blive forhindret i at forfølge deres aktiviteter på almindelige økonomiske vilkår, idet de ikke vil kunne betale omkostningerne til drift og vedligeholdelse af samkøringslinjen og skabe et passende overskud.
- 78 Henset til de betragtninger, der er anført i nærværende doms præmis 69-77, skal de nationale regulerende myndigheder, der, som det fremgår af 24. betragtning til forordning nr. 714/2009, spiller en central rolle, når det drejer sig om at bidrage til, at det indre marked for elektricitet fungerer gnidningsløst, når de anvender denne forordnings artikel 16, stk. 6, andet afsnit, på en TSO, der udelukkende driver en samkøringslinje, gøre det muligt for denne TSO at udøve sine aktiviteter på almindelige økonomiske vilkår, som svarer til betingelserne på markedet for elektricitetstransmission, herunder således, at de kan opnå et passende overskud, bl.a. med henblik på at undgå, at de udsættes for forskelsbehandling i forhold til andre berørte TSO'er. Såfremt det er nødvendigt med henblik på sådanne formål, tilkommer det de nævnte myndigheder at tillade den nævnte TSO, som undtagelse til

det i artikel 16, stk. 6, første afsnit, i forordning nr. 714/2009 fastsatte, at benytte en del af de flaskehalsindtægter, som de oppebærer, til at dække de omkostninger, der er knyttet til driften og vedligeholdelsen af samkøringslinjen, og til at opnå et passende overskud på sine aktiviteter.

- 79 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det fjerde spørgsmål besvares med, at artikel 16, stk. 6, andet afsnit, i forordning nr. 714/2009 skal fortolkes således, at når de nationale regulerende myndigheder anvender denne bestemmelse på en TSO, der udelukkende driver en grænseoverskridende samkøringslinje, tilkommer det disse myndigheder at tillade nævnte TSO at benytte en del af flaskehalsindtægterne til at opnå afkast eller til driften og vedligeholdelsen af samkøringslinjen med henblik på at undgå, at den pågældende TSO udsættes for forskelsbehandling i forhold til andre berørte TSO'er, og at sikre, at denne TSO er i stand til at udøve sine aktiviteter på almindelige økonomiske vilkår, herunder at opnå et passende overskud.

Om det femte spørgsmål

- 80 Den forelæggende ret ønsker med det femte spørgsmål nærmere bestemt oplyst, om artikel 16, stk. 6, i forordning nr. 714/2009 under de omstændigheder, der er præciseret i dette spørgsmål, og i det tilfælde, at denne bestemmelse finder anvendelse på en TSO, der udelukkende driver en grænseoverskridende samkøringslinje, skal anses for at være i strid med proportionalitetsprincippet eller ethvert andet generelt princip i EU-retten.
- 81 Det fremgår af ordlyden af dette spørgsmål, at det alene er forelagt af den forelæggende ret for det tilfælde, at besvarelsen af de foregående spørgsmål indebærer, at en sådan TSO ikke har ret til at benytte sine flaskehalsindtægter til at dække sine omkostninger til drift og vedligeholdelse og/eller til at opnå afkast.
- 82 Henset til Domstolens besvarelse af det første til det fjerde spørgsmål er det uforholdsmæssigt at besvare det femte spørgsmål.

Sagsomkostninger

- 83 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Tredje Afdeling) for ret:

- 1) Artikel 16, stk. 6, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 714/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1228/2003 skal fortolkes således, at den finder anvendelse på en virksomhed, der udelukkende driver en grænseoverskridende samkøringslinje.**
- 2) Artikel 16, stk. 6, første afsnit, litra b), i forordning nr. 714/2009 skal fortolkes således, at når en transmissionssystemoperatør (TSO) udelukkende driver en grænseoverskridende samkøringslinje, kan den pågældendes udgifter til drift og vedligeholdelse af denne samkøringslinje ikke anses for at udgøre netinvesteringer med henblik på bevarelse eller forøgelse af samkøringslinjens kapacitet.**

- 3) Artikel 16, stk. 6, andet afsnit, i forordning nr. 714/2009 skal fortolkes således, at når de nationale regulerende myndigheder anvender denne bestemmelse på en transmissionssystemoperatør (TSO), der udelukkende driver en grænseoverskridende samkøringslinje, tilkommer det disse myndigheder at tillade nævnte TSO at benytte en del af flaskehalsindtægterne til at opnå afkast eller til driften og vedligeholdelsen af samkøringslinjen med henblik på at undgå, at den pågældende TSO udsættes for forskelsbehandling i forhold til andre berørte TSO'er, og at sikre, at denne TSO er i stand til at udøve sine aktiviteter på almindelige økonomiske vilkår, herunder at opnå et passende overskud.

Underskrifter